

Pojedziemy bezpieczniej

Kończy się modernizacja dróg powiatowych w Motarzynie, Gorzynie, Niepogłędziu i Starej Dąbrowie.

str. 4

Oni dają radość innym

Starosta słupecki uhonorował firmy, instytucje i organizacje społeczne, które działają na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

str. 5

Więcej pieniędzy na inwestycje

Minęły cztery lata kadencji samorządu. W tym czasie władze powiatu wydały 167 milionów złotych na inwestycje.

str. 8

Nowy urząd w Kobylnicy

Gmina Kobylnica zakończyła budowę drugiego budynku Urzędu Gminy. Rozbudowa poprawi warunki pracy urzędników i obsługi mieszkańców.

str. 10

WIĘCEJ AUTOBUSÓW

Blisko trzysta milionów złotych przeznaczą władze powiatu na funkcjonowanie linii autobusowych w powiecie słupeckim. Dzięki temu połączeń będzie jeszcze więcej niż rok temu. Na drogach pojawiają się też nowe autobusy.

OD STAROSTY

PAWEŁ LISOWSKI
starosta słupski

Kończy się kolejny rok. Ważny rok dla Powiatu Słupskiego. Rok istotnych działań i inwestycji, które będą służyły przez kolejne lata naszym mieszkańcom. Dzięki efektywności w pozyskiwaniu funduszy unijnych w tym roku dysponowaliśmy rekordowym budżetem. To ponad 191 mln zł, które mogliśmy wydać na zaspokajanie potrzeb mieszkańców naszego powiatu. Rekordową kwotę wydaliśmy także na inwestycje. Nie wszystkie wydatki są jeszcze podsumowane, ale wedle szacunków w budżecie na ten cel przeznaczony mieliśmy 60 mln zł.

Wydatki, jakie ponosimy zmieniają nasz powiat. Wystarczy wspomnieć o drogach, które są coraz bezpieczniejsze i zwiększają dostępność komunikacyjną wielu miejscowości. Tylko w tym roku zakończyliśmy m.in. przebudowę tras z Osowa do Ciecholubia, z Siemianic do Jezierzyc, z Gardny Wielkiej do Smołdzina oraz kończymy remonty dróg w Motarzynie, Niepogłędziu, Gorzynie i Starej Dąbrowie. Pozyskaliśmy też fundusze na modernizację kolejnych odcinków trasy Bydlińno-Wytowno, drogi do Skansenu Wsi Słowińskiej w Klukach, czy kolejnych dróg w Dębnicy Kaszubskiej.

Sfinalizowaliśmy też zakup sześciu nowoczesnych autobusów, które poprawiają komfort podróżowania do pracy czy szkoły osób, korzystających z publicznej komunikacji autobusowej. Rozstrzygamy właśnie przetarg na zakup kolejnych. Systematycznie zwiększamy też ofertę autobusowych linii użyteczności publicznej, do których funkcjonowania dopłacamy. W mijającym roku aż dziewięć milionów złotych.

Kontynuujemy działania na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego. W minionym roku zakończyliśmy remont pałacu w Damnicy, za który w tym roku otrzymaliśmy nominację do prestiżowego konkursu Modernizacja roku. Rozpoczęliśmy też remont zabytkowej siedziby starostwa.

Cały czas realizujemy liczne programy społeczne, które pomagają w funkcjonowaniu osobom z niepełnosprawnościami, zagrożonym wykluczeniem społecznym, czy też rodzinom zastępczym. Na dużą skalę wspieramy seniorów, do których adresowaliśmy projekt „Srebrna sieć II”. Zainteresowanie osób starszych udziałem w licznych formach aktywności, które dla nich przygotowaliśmy, pokazuje, że był to strzał w dziesiątkę. Z myślą o wykorzystaniu wiedzy i doświadczenia seniorów, powołaaliśmy też Powiatową Radę Seniorów, która stanowi reprezentację osób starszych z całego powiatu. Jej członkowie służą radą władzom powiatu w podejmowaniu decyzji, dotyczących środowiska senioralnego.

Na początku roku stanęliśmy przed ogromnym wyzwaniem zapewnienia opieki dzieciom, uciekającym przed wojną w Ukrainie. Do nas trafiło kilkadziesiąt, często nawet bardzo małych dzieci. Dzięki dużemu zaangażowaniu służb powiatowych, samorządów gminnych i ofiarności wielu mieszkańców powiatu, udało nam się stworzyć tym dzieciom godne warunki życia.

Nie mam wątpliwości, że przed nami pracowity rok. Czekają nas kolejne inwestycje oraz projekty do realizacji. Wierzę, że uda się nam sprostać zadaniu, a nasi mieszkańcy będą mogli już w najbliższych miesiącach cieszyć się efektami naszej pracy.

DZIEJE SIĘ W POWIECIE

Pięć miejsc w kategorii gmin miejskich zajęła Ustka w Rankingu Zrównoważonego Rozwoju Jednostek Samorządu Terytorialnego. Ranking opracowywany jest przez naukowców z Politechniki Warszawskiej w oparciu o dane Głównego Urzędu Statystycznego.

Zakończyła się modernizacja remizy strażackiej w Zaleskich. Obiekt został prawie trzykrotnie powiększony i wyposażony w zaplecze socjalne dla strażaków.

Kończy się remont ul. Ogrodowej w Smołdzinie. Droga wykonywana jest w technologii starobruku. Jej koszt to ponad milion złotych. Pieniądze pochodzą z Programu na rzecz zwiększenia szans rozwojowych ziemi słupskiej.

Zakończyła się budowa nowych dróg na osiedlu Na wzgórzach w Główcycach. Inwestycja została sfinansowana głównie z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, z którego władze gminy pozyskały 900 tys. zł. Z budżetu gminy trzeba było dotożyć tylko 67 tys. zł.

Mieszkańcy Malczkówka, którzy do tej pory korzystali z własnych ujęć wody, będą mogli korzystać z wodociągu. Koszt budowy instalacji to ponad 500 tys. zł. Inwestycję sfinansowano dzięki dofinansowaniu, jakie zdobyła gmina z Rządowego Funduszu Polski Ład.

Kanalizacja sanitarna w Głobinie zostanie zmodernizowana. Władze gminy podpisały już umowę z wykonawcą. Inwestycja realizowana będzie w przyszłym roku. Koszt przebudowy 3,5 km sieci to ponad 5,5 mln zł.

Zakończyła się przebudowa ulicy Jolanty Szczypińskiej (dawniej Transportowej) w Kobylnicy. Modernizacja kosztowała 7,1 mln złotych z czego 6,7 mln złotych zostało dofinansowane z Rządowego Funduszu Polski Ład.

Gmina Kępice rozbudowuje sieć kanalizacyjno-wodociągową. Kosztem 3,8 mln zł powstaną dwa kilometry sieci do Chorowa i wyremontowana zostanie stacja uzdatniania wody w Osowie. Inwestycja zostanie sfinansowana głównie z funduszy unijnych – jakie gmina otrzymała od marszałka województwa.

Gminne Centrum Zdrowia i Rehabilitacji powstaje w Damnicy. Będzie się w nim mieścić przychodnia, punkt apteczny, stomatolog oraz pomieszczenie do rehabilitacji. Inwestycja kosztuje 5,6 mln zł z czego 4,6 mln zł gmina pozyskała z Rządowego Funduszu Polski Ład.

Przy Szkole Podstawowej w Gogolewie powstała nowoczesna sala sportowa wraz z boiskiem. Budowa trwała dwa lata i była możliwa dzięki dofinansowaniu, jakie gmina Dębica Kaszubska zdobyła z programu „Sportowa Polska – Program rozwoju lokalnej infrastruktury sportowej”.

POWIAT W LICZBACH

13

milionów złotych przeznaczą władze powiatu na funkcjonowanie połączeń użyteczności publicznej w przyszłym roku.

więcej na str. 3

167

milionów złotych przeznaczyły w tej kadencji samorządu władze powiatu na inwestycje.

więcej na str. 8

7

podmiotów: przedsiębiorstwa, instytucje i organizacje społeczne zostały uhonorowane przez starostę wyróżnieniem "Daję Radość".

więcej na str. 6

10,7

milionów złotych kosztowała przebudowa dróg w Motarzynie, Niepogłędziu, Gorzynie i Starej Dąbrowie.

więcej na str. 4

150

par tanecznych wzięło udział w Wielkiej Gali Tanecznej - memoriale Elżbiety Zięciak, który odbył się w Słupsku, m.in. dzięki zaangażowaniu powiatu.

więcej na str. 5

Więcej autobusów, jeszcze więcej kursów

Będzie więcej kursów autobusowych, które pozwolą mieszkańcom wygodnie podróżować po powiecie słupskim. Na ich funkcjonowanie władze powiatu zdobyły ponad 10,5 miliona złotych. To najwięcej w województwie i jeden z najlepszych wyników w kraju.

Mieszkańcy powiatu słupskiego, którzy korzystają z publicznej komunikacji autobusowej, podróżują w coraz lepszych warunkach, dzięki wymianie taboru na nowszy.

Dzięki dofinansowaniu z Rządowego Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych samorząd powiatowy sfinansuje funkcjonowanie 27 linii komunikacyjnych, które zrealizują ponad 3,5 miliona kilometrów. To o pół miliona więcej niż w bieżącym roku. Dodatkowe kursy pojawiają się na wielu popularnych liniach. Do Jezierzyc dojeżdżać będzie około dwudziestu zamiast czternastu kursów. Linia do Ustki przez Dolinę Charlotty

będzie jeździła codziennie, a nie tylko w sezonie wakacyjnym. Łatwiej będzie można dojechać do Potęgowa, bo uruchomione zostaną dodatkowe kursy do tej miejscowości przez Świącichowo i Grapice. Władze powiatu liczą, że dzięki temu więcej mieszkańców zdecyduje się na korzystanie z publicznego transportu zbiorowego. Już teraz można jednak mówić o sukcesie, gdyż w 2021 r. z usług komunikacji powiatowej, skorzystało 800 tysięcy pasażerów, a

BĘDĄ NOWE AUTOBUSY

Kolejne cztery nowe autobusy na potrzeby organizacji przewozów pasażerskich kupią władze powiatu. Będą to doskonale znane mieszkańcom powiatu, korzystającym z autobusowej komunikacji publicznej, pojazdy Iveco CBLE 4/00 Crossway Line. Już sześć takich jeździ od ubiegłego roku po drogach powiatu. Powiat zapłaci za nie jednak o milion złotych więcej niż zakładał. Na etapie szacowania zamówienia, zakładano, że wystarczą na ten cel cztery miliony złotych. Wzrost cen spowodował, że samorząd powiatowy musiały dotożyć kolejny milion.

według szacunków ten rok powinien zakończyć się wynikiem 1,5 miliona przewiezionych osób. Wpływ na wzrost liczby pasażerów ma m.in. atrakcyjna oferta połączeń wakacyjnych, pozwalająca mieszkańcom i turystom na sprawnie przemieszczanie się nad morze, jeziora i do innych ciekawych miejsc powiatu, a także oferowanie dużej liczby połączeń na trasach, z których pasażerowie korzystają najczęściej. W tym roku skorzystało z nich o 25 proc. więcej osób niż w poprzednim.

Na funkcjonowanie połączeń użyteczności publicznej samorząd powiatowy wydadzą w przyszłym roku blisko 13

mln zł. 10,5 mln zł to dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych. Powiat Słupski już drugi rok z rzędu otrzymał najwyższe dofinansowanie w województwie

1,5

miliona pasażerów skorzysta w tym roku z autobusowej komunikacji publicznej w powiecie słupskim.

mln zł. 10,5 mln zł to dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych. Powiat Słupski już drugi rok z rzędu otrzymał najwyższe dofinansowanie w województwie

Nowym busem na zabiegi

Kluczyki do nowego auta Monika Bill, dyrektor DPS, otrzymała uroczystie od Zarządu Powiatu.

Mieszkańcy Domu Pomocy Społecznej w Lubuczewie mogą już podróżować nowym dziewięcioposobowym samochodem, przystosowanym do przewozu osób na wózkach inwalidzkich.

Pojazd, który kosztował prawie 220 tys. zł, zakupiły władze powiatu. Najpierw jednak zdobyły na ten cel 115 tys. zł dofinansowania z „Programu wyrównywania różnic między regionami”, który realizuje Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Nowy bus umożliwi bezpieczny i komfortowy dowóz podopiecznych na liczne konsultacje medyczne, zabiegi, czy też wyjazdowe zajęcia terapeutyczne i rehabilitacyjne.

Szlachetna paczka urzędników

Wszystkie paczki trafiły do 87-latkę z gminy Potęgowa.

Pracownicy Starostwa Powiatowego spełnili świąteczne marzenia seniorki z gminy Potęgowa. W ramach akcji „Szlachetna Paczka” przekazali jej kuchenkę gazową z piekarnikiem elektrycznym, mikser, kurtkę i obuwie zimowe oraz kołdrę, koc, aparat telefoniczny, zegarek oraz środki czystości i artykuły spożywcze. W ten sposób dzięki ofiarności pracowników urzędu udało się zaspokoić wszystkie wskazane przez 87-latkę potrzeby.

Szlachetna Paczka to ogólnopolska akcja organizowana przez Stowarzyszenie Wiosna, którego głównym celem jest materialna pomoc rodzinom i osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej.

Każdego roku w organizację akcji angażuje się w Polsce kilkanaście tysięcy wolontariuszy, którzy typują osoby, które mogą otrzymać wsparcie. Następnie osoby te przedstawiają swoje potrzeby, które starają się zaspokoić darczyńcy. Urzędnicy powiatowi już kolejny raz zostali takimi darczyńcami, włączając się w pomoc osobom potrzebującym.

ROZSZERZAMY SIĘ POŁĄCZEŃ

MARCIN KOWLACZYK
członek Zarządu Powiatu

- Z funduszy na przewozy autobusowe korzystamy od samego początku, czyli od 2019 roku. To duże wsparcie, które pozwala nam na rozszerzanie siatki połączeń autobusowych. To bardzo ważne, bo tylko atrakcyjna, dopasowana do potrzeb mieszkańców liczba kursów może spowodować, że mieszkańcy chętniej będą korzystać z transportu publicznego. Większa liczba pasażerów, to też większa rentowność działalności powiatowego przewoźnika autobusowego, który dzięki temu może świadczyć usługi na coraz wyższym poziomie.

Jeździmy nowymi drogami

Dobre wiadomości dla kierowców. Kończy się przebudowa dróg powiatowych w Motarzynie, Niepogłędziu, Starej Dąbrowie i w Gorzynie. Modernizacja tych dróg to koszt ponad 10,7 miliona złotych.

Prawie kilometrowy odcinek drogi w Niepogłędziu poszerzono do sześciu metrów, wzdłuż niego ułożono nowy chodnik z kostki betonowej oraz zbudowano zjazdy na posesje, graniczące z remontowaną drogą oraz zatokę autobusową. Przebudowano też trzy skrzyżowania, utwardzono kruszywem pobocza i wyznaczono cztery przejścia dla pieszych, które oznakowano sygnalizacją aktywną. Przy drodze ustawiono też dwie tablice, informujące kierowców o prędkości, z jaką się poruszają. Wzdłuż drogi na około dwóch trzecich jej długości ułożono kanalizację deszczową.

Także w Motarzynie drogę poszerzono do sześciu metrów, wzdłuż niej na całej długości ułożono nowy chodnik, zbudowano zjazdy z drogi, dwa przejścia dla pieszych i podobnie jak w Niepogłędziu zamontowano poprawiające bezpieczeństwo oznakowanie aktywne. Szersza jest także droga w Starej Dąbrowie. Teraz ma sześć metrów na całym prawie kilometrowym odcinku, a do tego jeszcze metrowej szerokości utwardzone pobocze, wykonane z kruszywa łamanego. Przebudowano też sześć skrzyżowań, zbudowano dwa przejścia dla pieszych oraz zjazdy na posesje i tereny przyległe do nowej drogi. Wzdłuż drogi zbudowano też nowe chodniki. W ramach inwestycji zbudowano też kanalizację deszczową oraz zamontowano aktywne oznakowanie, które ma sprawić, że poruszanie się po drodze będzie bezpieczniejsze. Podobny zakres prac przeprowadzono w Gorzynie. Tam połowę przebudowywanej drogi poszerzono do 5,5 m, a drugą część do sześciu metrów. Zbudowano zjazdy z drogi, szerokie chodniki, utwardzono

Wzdłuż nowych dróg ułożono chodniki z kostki betonowej.

pobocze, przebudowano sześć skrzyżowań i zbudowano pięć przejść dla pieszych. Zamontowano także aktywne oznakowanie.

Inwestycje finansowane są z funduszy pozyskanych przez Powiat Słupski z programów rządowych oraz od samorządów. Gmina Dębica Kaszubska przekazała na ten cel prawie 1,46 mln zł, gmina Damnica blisko 1,1 mln zł, a Głównicyce 670 tys. zł. Z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg urzędnicy powiatowi pozyskali 4,3 mln zł, a z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych prawie 175 mln zł. Reszta – 1,4 mln zł – to pieniądze z budżetu powiatu.

POWIAT BARDZIEJ DOSTĘPNY

GRZEGORZ GRABOWSKI
członek Zarządu Powiatu

- Inwestycje te oznaczają większy komfort i bezpieczeństwo zarówno kierowców jak i pieszych, korzystających z tych dróg. Zwiększają też dostępność inwestycyjną i transportową naszego powiatu, jak i przyczyniają się do podniesienia jakości i zapewnienia spójności sieci dróg powiatowych. Już na początku kadencji postanowiliśmy sobie za cel poprawę stanu infrastruktury drogowej. Inwestycje te są efektem polityki, jaką przez te lata realizujemy.

Ze strażakami w starostwie

Finansowanie działalności ochotniczych straży pożarnych było głównym tematem wyjazdowego posiedzenia Prezydium Zarządu Oddziału Wojewódzkiego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej, które odbyło się w Starostwie Powiatowym w Słupsku. W spotkaniu uczestniczyli członkowie Zarządu Oddziału Powiatowego OSP RP oraz przedstawiciele Państwowej Straży Pożarnej.

Podczas obrad przedstawiono informacje o działalności powiatowych i gminnych oddziałów ZOSP RP powiatu słupskiego, omówiono system szkolenia kwalifikowanej pierwszej pomocy, regulamin Strażackiego Funduszu Wypadkowego, zasady finansowania działalności ochotniczych straży pożarnych oraz młodzieżowych drużyn pożarniczych. Rozmawiano też o zakupach niezbędnego sprzętu.

Na posiedzeniu podjęto ponadto dwie uchwały. Pierwsza dotyczyła nadania statusu członka honorowego Zarządu Oddziału Powiatowego ZOSP RP dh. Stanisławowi Gajkowi, prezesowi Oddziału Miejsko-Gminnego w Kępicach. Druga dotyczyła przeprowadzenia przez jednostki OSP kampanii sprawozdawczej za 2022 rok. Spotkanie było też okazją do podzielenia się opłatkiem i złożenia życzeń świątecznych.

Podziękowania dla pracowników socjalnych

Dzień Pracownika Socjalnego świętowany w słupskim starostwie. Z tej okazji starosta Paweł Lisowski i wicestarosta Rafał Konon spotkali się z dyrektorami Domów Pomocy Społecznej, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku, Centrum Administracyjnego Domów dla Dzieci w Ustce oraz wyróżniającymi się w pracy socjalnej pracownikami tych jednostek. Spotkanie było dla samorządowców okazją do podziękowania wszystkim za wysiłek i zaangażowanie włożone w pracę na rzecz mieszkańców powiatu.

Dzień Pracownika Socjalnego, obchodzony 21 listopada, jest świętem nie tylko pracowników socjalnych, ale wszyst-

kich pracowników służb społecznych. Święto to upamiętnia spotkanie w Charzykowach w 1989 roku, podczas którego minister pracy i polityki społecznej Jacek Kuroń wyznaczył nowy kierunek działań w pomocy społecznej.

W powiecie słupskim, w powiatowych jednostkach pomocy społecznej oraz pieczy zastępczej pracuje 338 osób. W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie z zatrudnionych jest 31 pracowników, w Centrum Administracyjnym Domów dla Dzieci w Ustce – 42, a w domach pomocy społecznej w Lubuczewie – 66, Machowinie – 78, Machowinku – 55 i Przytocku - 66 osób.

338

osób pracuje w powiatowych jednostkach zajmujących się pomocą społeczną.

Kuchnia na pełnej petardzie

Patryk Galewski, przyjaciel księdza Jana Kaczkowskiego, którego sportretowano w głośnym filmie „Johnny”, spotkał się z uczniami Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Ustce.

Młodzież zaprosiła go po obejrzeniu w kinie filmu, który pokazuje jak z przestępca stał się szefem kuchni jednej z helskich restauracji oraz szczęśliwym mężem i ojcem. Na fali popularności wydał także książkę „Gotowanie na pełnej petardzie”. Spotkanie z uczniami podzielone było na dwie części. W pierwszej gość odpowiadał na pytania księdza Jacka Hermana. Rozmowa dotyczyła m.in. pracy w hospicjum w Pucku, współpracy z księdzem Janem Kaczkowskim i realizacji filmu. Gość opowiadał także o swoim życiu oraz o tym, jaką dzięki przyjaźni z księdzem przeszedł zmianę. Podczas drugiej części uczniowie mogli dowiedzieć się jak ugotować jajko w koszulce czy przyrządzić sos holenderski. Mogli też zdobyć autograf i zrobić sobie zdjęcie z bohaterem filmu.

Uczniowie mogli uczyć się gotowania podczas warsztatów prowadzonych przez szefa kuchni.

Po spotkaniu w auli uczniowie technikum uczestniczyli w profesjonalnych warsztatach kulinarnych, podczas których wspólnie przygotowali steki wołowe i tatar. Szef kuchni nie tylko gotował, ale przede wszystkim w fascynujący sposób

opowiadał o tworzeniu potraw, przytaczając różne ciekawostki ze świata kulinarnego. Organizatorami imprezy byli ksiądz Jacek Herman oraz nauczyciele Monika Dymek, Dagmara Jendzejczak i Jolanta Domańska.

Oni naprawdę dają radość

Firmy, organizacje społeczne i instytucje publiczne, które wyróżniają się działalnością wspierającą osoby z niepełnosprawnościami zostały uhonorowane przez starostę słupskiego Honorowym Wyróżnieniem „Daję Radość”.

Wyróżnienia, po dwuletniej przerwie spowodowanej pandemią, wręczono podczas uroczystej gali z okazji obchodów Powiatowego Dnia Godności Osób z Niepełnosprawnościami, które w tym roku odbywały się w Machowinie.

Honorowe Wyróżnienia Starosty Słupskiego „Daję Radość” przyznawane są osobom, stowarzyszeniom, firmom, instytucjom i organizacjom działającym aktywnie w powiecie słupskim na rzecz osób z niepełnosprawnościami, które mimo swoich codziennych spraw i trosk, dostrzegają problemy osób z niepełnosprawnościami i potrafią im zaradzić, pomóc i najzwyczajniej ulżyć w codziennym życiu, pokonując różne bariery i sprawiając przy tym radość.

W tym roku nominacje do nagrody otrzymali: Środowiskowy Dom Samopomocy w Potęgowie, Agnieszka Budkowska – prezes Spółdzielni Społecznej „Pomocna dłoń”, Centrum Integracji Społecznej w Ustce, Fundacja Przyszań, Marokos, Centrum Edukacyjne Technik, Nadleśnictwo Damnica, Fundacja Lex Humanam Maripol Meble oraz Scania Production Słupsk. Kapituła wraz ze starostą słupskim zdecydowali o przyznaniu siedmiu honorowych wyróżnień.

Laureaci wyróżnienia „Daję radość” przyznawanego przez starostę słupskiego.

Gałę zorganizowało Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Starszych i Niepełnosprawnych „Razem – Wszystko” we współpracy z Domem Pomocy Społecznej w Machowinie, który obchodzi w tym roku 55-lecie działalności. W części artystycznej zaprezentowali się podopieczni

z domów pomocy społecznej w Przytocku, Lubuczewie, Machowinku i Machowinie. Na zakończenie gali zaprezentował się kabaret grupy teatralnej „Wizja” z Domu Pomocy Społecznej w Machowinie, który zajął drugie miejsce podczas tegorocznego Przeglądu Kabaretowego „Obciach” w Kobylnicy.

LAUREACI WYRÓŻNIEŃ

Fundacja Przyszań - Organizacja prowadzi zajęcia usamodzielniające i wspierające aktywność osób z niepełnosprawnościami, a od 2019 roku także przedsiębiorstwo społeczne, w którym pracują osoby z niepełnosprawnością intelektualną i autyzmem.

Markos - Firma wspiera osoby z niepełnosprawnościami, m.in. przekazując darowizny finansowe podopiecznym Fundacji Przyszań. Zorganizowała też wolontariat pracowniczy, by pomóc fundacji wyremontować ich siedzibę oraz zleca fundacji wykonanie niektórych prac.

Centrum Edukacyjne Technik sp. z o.o - W 2021 roku utworzyło pierwsze przedszkole specjalne dla dzieci z niepełnosprawnością intelektualną ze sprzętami i autyzmem na terenie powiatu słupskiego – „Zaczarowane przedszkole”.

Nadleśnictwo Damnica - Współpracuje ze Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym w Damnicy. Prowadzi działania, służące aktywizacji i edukacji dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną, w tym zajęcia stacjonarne i terenowe.

Fundacja Lex Humana - Organizacja działająca, m.in. na rzecz wykluczonych społecznie i marginalizowanych. Zorganizowała około stu spotkań integracyjnych w różnych placówkach dydaktycznych, oświatowych, a także miejscach spotkań seniorów i osób wymagających wsparcia.

Maripol Meble sp. z o.o. - Firma, która od lat działa aktywnie na rzecz osób z niepełnosprawnościami, przekazując bezpłatnie do różnych jednostek wsparcia dostosowane do osób z niepełnosprawnościami meble tapicerowane własnej produkcji.

Scania Production Słupsk S.A. - Producent autobusów miejskich oraz podwozi autobusowych, którego pracownicy swoimi działaniami wspierają mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Machowinku.

Wyjątkowe warsztaty w Damnicy

Domki z piernika, gustowne wieniec, eleganckie kartki i urocze mikołaje malowane na drewnie – to efekty pracy dzieci, które wzięły udział w warsztatach „Urodziny św. Mikołaja”, które zorganizowało Centrum Kultury Powiatu Słupskiego. Nie zabrakło też poczęstunku przygotowanego przez panie z Koła Gospodyń Wiejskich

w Damnicy oraz występów artystycznych przygotowanych przez Teatr Planeta M. W organizację wydarzenia zaangażował się także Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Damnicy, Liceum Sztuk Plastycznych im. Stanisława Ignacego Witkiewicza w Słupsku, Warsztat Terapii Zajęciowej Caritas w Sycewicach i Zaczarowane Przedszkole w Damnicy.

Widowisko w gorących rytmach

Sto pięćdziesiąt par tanecznych stanęło w szranki podczas wielkiej gali tanecznej – memoriału Elżbiety Zięciak w słupskiej hali Gryfia. Impreza odbyła się m.in. dzięki finansowemu wsparciu Powiatu Słupskiego.

Pary rywalizowały w trzech turniejach: Pucharze Polski w tańcach standardowych i latynoamerykańskich, Grand Prix Polski Młodzieży oraz Ogólnopolskim Turnieju Tańca. Niewątpliwą atrakcją gali

był pokaz Mistrzów Polski Formacji Tanecznych – grupy Jantar z Elbląga, która jest uznawana za czwartą formację taneczną świata. Imprezę prowadziła Iwona Pavlovic. Nagrodą dla zdobywców Pucharu Polski była nominacja do Pucharu Europy i Świata.

W zawodach bardzo dobrze zaprezentowali się reprezentanci słupskiego Klubu Tańca Towarzystwa Paktan - Brajan Szafran i Alicja Janta-Lipińska, którzy zakwalifikowali

się do ścisłego finału Pucharu Polski oraz zajęli trzecie miejsce w młodzieżowej kategorii Grand Prix Polski. Słupscy zawodnicy dobrze zaprezentowali się także w młodszych kategoriach wiekowych. Aż siedem par znalazło się w strefie medalowej. Do organizacji wydarzenia przyczynił się m.in. Powiat Słupski, który wsparł to przedsięwzięcie kwotą dziesięciu tysięcy złotych. Pieniądze pochodziły z puli przeznaczonych na realizację zadań publicznych.

Zabytki jak malowane

Chwycili za przyrządy malarskie, uwiecznili swoje artystyczne wizje perełek architektonicznych regionu, a potem przeszli po czerwonym dywanie, by odebrać nagrody w konkursie plastycznym „Zabytki powiatu słupskiego”. Konkurencja w tym roku była niemała, bo wpłynęło aż 220 prac. Nagrodzone złożyły się na wystawę w Starostwie Powiatowym w Słupsku.

Jak podkreśla Sandra Winnicka, dyrektor Centrum Kultury Powiatu Słupskiego, konkurs z roku na rok przyciąga coraz więcej uczestników

w różnym wieku ze Słupska i całego powiatu. Starostę słupskiego Pawła Lisowskiego, który ścisłał dłonie laureatom, szczególnie cieszyło to, że nagrodzone prace pokazują dumę

z małych ojczyzn i ich zabytków. Uczestnicy najchętniej uwieczniali odrestaurowane pałace i dwory powiatu słupskiego, malowniczo położone kościoły, chaty szachulcowe, a nawet elektrownię w Krzynie. Kilka z prac uchwyciło też wybrane detale architektoniczne, np. witraże w kościele w Gardnie Wielkiej. - Wybrałem Pałac Bismarcka w Warcinie, gdzie obecnie mieści się Technikum Leśne. Byłem tam parędziesiąt lat temu, a teraz – dzięki m.in. środkom unijnym – to inny świat – mówi Maciej Gawlak, którego praca zwyciężyła w najstarszej kategorii wiekowej.

- Mnie w zabytkach interesuje kształt, forma, rozwiązania architektoniczne. Pałac namalowałem na podstawie zdjęć, które zrobiłem podczas zajęć fotograficznych w Warcinie. Niełatwo było znaleźć dobrą perspektywę, bo otoczenie wokół zabytku jest gęsto zarośnięte.

Prace w trzech kategoriach (klasy I-IV, klasy V-VIII i szkoły podstawowe/dorośli) oceniała komisja w składzie: Klaudia Gołębowska, Sandra Winnicka i Karolina Oszmaniec. Poziom konkursu był wyjątkowo wysoki. Komisja była pod wrażeniem wyobraźni uczestników, wyczucia kompozycji, przemyślanej kolorystyki oraz dokładności w oddaniu detali.

LAUREACI KONKURSU

Klasy I-IV

1. miejsce - Anna Czub
  2. miejsce - Amelia Konopa
  3. miejsce - Helena Łazarczyk
- Wyróżnienie - Wojciech Przewrocki
Wyróżnienia dodatkowe: Karina Śmietana, Nikola Kołodziej i Lena Imiotek

Klasy V-VIII

1. miejsce - Aleksandra Turzyniecka
  2. miejsce - Antonina Wolska
  3. miejsce - Lena Ropella
- Wyróżnienie - Sara Nawoz-Wysocka
Wyróżnienia dodatkowe: Alicja Brzezińska i Magdalena Grącikowska

Szkoły ponadpodstawowe / dorośli

1. miejsce - Maciej Gawlak
  2. miejsce - Gabriela Siecińska
  3. miejsce - Dorota Chmiel
- Wyróżnienie - Marlena Kucharska-Konopa
Wyróżnienia dodatkowe: Aleksandra Ongirska i Wiktoria Kozłowska

Wędrowki w czasie

Historię można poznawać nie tylko poprzez podręcznikowe fakty, ale też za pomocą zmysłów i opowieści, a okazją do takiego przyjemnego odkrywania i rekonstruowania przeszłości były „Wędrowki w czasie” w trzech ważnych dla powiatu słupskiego miejscach: XIX-wiecznym pałacu w Damnicy, Rowach – kolonii artystów oraz Ładowisku Kultury w Redzikowie. Punktem wyjścia dla cyklu spotkań była książka Jolanty Nitkowskiej-Węglarz pt. „Wielka Historia w małej wsi”, wydana w tym roku przez Starostwo Powiatowe w Słupsku.

Cykl zainaugurowało wydarzenie pt. „W cieniu starej palmy” w pałacu w Damnicy. Na tłum gości przekraczających dworskie progi czekało wiele atrakcji, w tym poczęstunek złożony z anyżowej herbaty, ciasteczek i konfitur domowej roboty według XIX-wiecznych receptur. Co prawda znana pisarka Jolanta Nitkowska-Węglarz w ostatniej chwili, ze względów zdrowotnych, odwołała swój przyjazd, ale o baronowej Klarze i innych mieszkańcach dworu opowiedziała znawczyni historii pałacu i znajdującej się w nim olbrzymiej palmy konopnej botanik Alicja Bednarek, która oprowadziła też uczestników po całym majątku. Wspaniale zaprezentowały się panie z grupy „Secesja” w sukniach z epoki, o których z dużym zapałem i polotem opowiadała dr Aneta Aleksandra Duda.

Podczas drugiej wędrowki w czasie, wehikułem czasu stały się Rowy w gminie Ustka, które znów na moment przeobraziły się w tętniącą życiem twórczym kolonię artystów z lat 30. poprzedniego wieku. Nitkowska-Węglarz opowiadała o metamorfo-

zie dawnej osady rybackiej i podpowiadała, jak Rowy mogłyby dzięki środkom unijnym powrócić do tradycji kolonii artystów. Edukator Słowińskiego Parku Narodowego Łukasz Fuglewicz z kolei wymieniał walory przyrodnicze, jakie mogły przyciągać w przeszłości artystów do tej nadmorskiej miejscowości. Ukoronowaniem wędrowki była wystawa obrazów artystek, biorących udział w plenerze malarskim pod patronatem Elżbiety Żołątniak, prezes Stowarzyszenia Obszaru Wrażliwości Artystycznej.

Na podsumowanie cyklu w tym roku uczestnicy wylądowali w Ładowisku Kultury w Redzikowie, by powędrować do przeszłości, niesieni opowieściami i wspomnieniami o ekscytujących, ale też mrozących krew w żyłach podniebnych przygodach i ucieczkach. Przewodnikami po przeszłości, oprócz Nitkowskiej-Węglarz, byli lotnicy i technicy 28. Słupskiego Pułku Lotnictwa Myśliwskiego: ppłk. pil. Alojzy Zgondek, mjr pil. Wojciech Gzarnecki i st. chor. sztab. Ryszard Kuras. Goście dowiedzieli się również o kulisach projektu licealistów ze Słupska i Redzikowa, którego celem jest stworzenie za pomocą narzędzia historii mówionej archiwum społecznego złożonego z opowieści osób mieszkających na terenie dawnego lotniska. Centrum Kultury Powiatu Słupskiego spotkanie to zorganizowało wspólnie z Centrum Kultury i Biblioteką Publiczną Gminy Słupsk oraz Aeroklubem Słupskim. W przyszłym roku planowana jest kontynuacja cyklu w kolejnych miejscowościach powiatu słupskiego, opisanych w książce Nitkowskiej-Węglarz.

Uczestnicy spotkania „W cieniu starej palmy” dzięki paniom z grupy „Secesja” mogli poczuć się jakby cofnęli się w czasie.

Spotkanie z autorami książki Czesławą Długoszek i Janem Maziejukiem prowadził Mateusz Marecki.

Przydrożne kapliczki kryją ciekawe historie

Małe, niepozorne i często niezauważane, ale mające wielkie znaczenie dla lokalnych wspólnot. O ludowych budowlach sakralnych w powiecie słupskim opowiadali w świetlicy wiejskiej w Objęździe nestor słupskiej fotografii Jan Maziejuk i reporterka Czesława Długoszek, autorzy albumu „Kapliczki powiatu słupskiego – znaki pamięci i wiary”, wydanego w 2020 roku przez Starostwo Powiatowe w Słupsku. - Przechodzimy obok kapliczek nie zwracając często na nie uwagi, a okazuje się, że na przykładzie jednej kapliczki możemy prześledzić historię, stosunki społeczne, status materialny społeczności, wyobrażenia kulturo-

we – mówiła podczas spotkania Czesława Długoszek, autorka tekstu do albumu.

Twórcy publikacji opowiedali o symbolice, historii powstania i obecnej funkcji kapliczek. Pokazywali poprzez konkretne historie, że przydrożne kapliczki w naszym regionie to nie tylko znak wiary i przywiązania do tradycji, ale też metafora splecionych losów ludzkich i dokument zmian, jakie zachodzą na słupskiej ziemi od lat powojennych. Do rozmowy żywo włączyli się liderzy lokalni i krewni pierwszych budowniczych tych ludowych obiektów sakralnych, m.in. Jadwiga Fudala i Adam Jabłoński. Na wszystkich gości

czekały bezpłatne egzemplarze albumu.

Publikacja, wydana w nakładzie tysiąca egzemplarzy, zawiera zdjęcia i opisy 122 kapliczek zlokalizowanych we wszystkich gminach powiatu słupskiego. Redaktorem albumu jest Zbigniew Babiarz-Zych, a swój wkład w dokumentowanie pojedynczych budowli mieli też mieszkańcy i lokalni pasjonaci historii. Album jest dostępny w większości bibliotek w regionie.

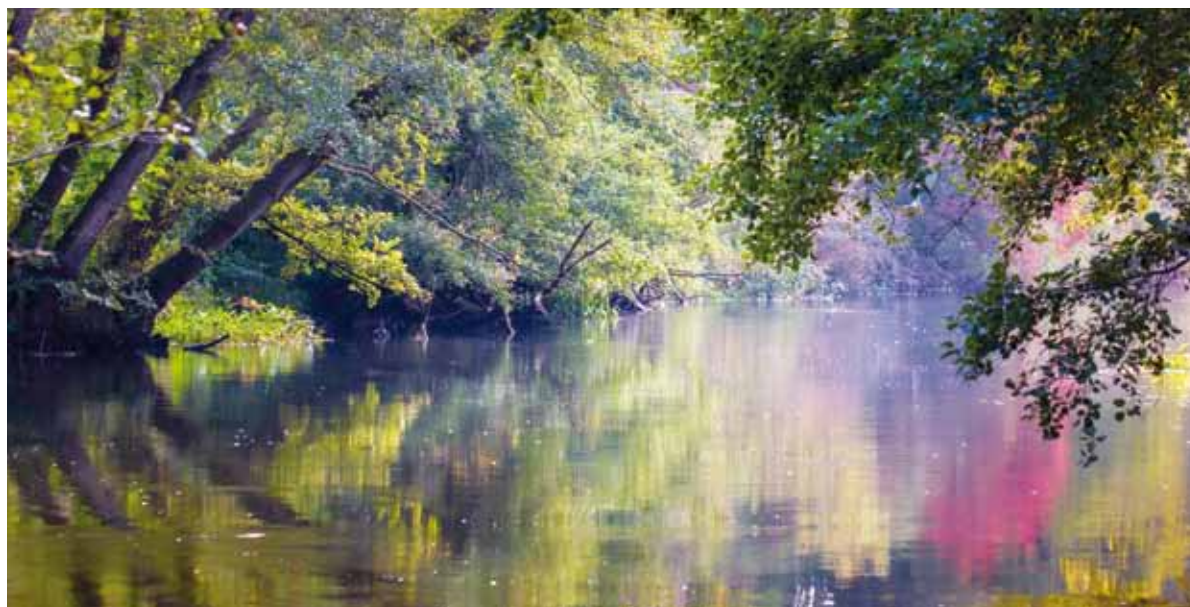
Spotkanie promocyjne zostało zorganizowane przez Powiat Słupski, Urząd Gminy Ustka, Centrum Kultury Gminy Ustka i Centrum Kultury Powiatu Słupskiego.

Piękno zatrzymane w kadrze

Sto pięćdziesiąt zdjęć, ukazujących piękno ziemi słupskiej, zgłoszono na konkurs fotograficzny „Przyroda powiatu w obiektywie”. Nagrody przyznano w trzech kategoriach. Autorami najpiękniejszych zdjęć są Beata Janiszewska, Artur Kaca i Olga Pluton.

Celem konkursu było ukazanie piękna i bogactwa naturalnego powiatu słupskiego, odkrywanie miejsc cennych przyrodniczo oraz promowanie walorów przyrodniczych powiatu słupskiego. Nadesłane prace oceniało jury powołane przez starostę, które brało pod uwagę ich zgodność z tematyką konkursu oraz wartość artystyczną fotografii. Nagrody przyznawano w tym roku w trzech katego-

riach: krajobraz powiatu słupskiego, przyroda oczami młodzieży oraz przyroda oczami dzieci. W pierwszej kategorii mogły brać udział jedynie osoby pełnoletnie, a tematyka prac musiała ograniczać się do krajobrazów, w młodszych kategoriach wiekowych fotografować można było także zwierzęta. Zgodnie z regulaminem konkursu do młodzieży zaliczano osoby w wieku 12-18 lat, a do grona dzieci młodych fotografików w wieku 8-12 lat.

Beata Janiszewska "Spokojna rzeka".

LAUREACI KONKURSU

I Kategoria

- I miejsce – Beata Janiszewska za zdjęcie „Spokojna Rzeka”,
- II miejsce – Jolanta Bagińska za zdjęcia „Sztorm” i „Samotne drzewo”,
- III miejsce – Janusz Jastrzębski za zdjęcie „Makowe pole”,

Wyróżnienia - Szymon Waraksa za zdjęcie „Droga”, Waldemar Janiszewski za zdjęcia „Chłodny Front” i „Przymrozek”, Agnieszka Szołtysik za zdjęcie „Z widokiem na sztorm”, Elżbieta Moralewicz za zdjęcie „Potęga Wydmy Łąckiej”,

II Kategoria

- I miejsce – Artur Kaca za zdjęcia „Poranny ptaszek” i „Pokaz mody”
- II miejsce – Monika Zawadzka za zdjęcia „Pająk” i „Ważka”,
- II miejsce - Joanna Dziuba za zdjęcie „Leśna ścieżka”
- Wyróżnienie - Agata Gelecińska za zdjęcie „Czarno –brązowy”

III Kategoria

- I miejsce - Olga Puton za zdjęcie „Krople żywicy” i „Jeż”,
- II miejsce - Zuzanna Watta-Skrzydłowska „Żabcia”,
- III miejsce – Roksana Barczak za zdjęcie „Dzień jak co dzień”,
- Wyróżnienie - Łucja Stelmach za zdjęcie „Uśmiechnięta chmurka”.

Jolanta Bagińska "Samotne drzewo".

Artur Kaca "Poranny ptaszek".

Olga Pluton "Krople żywicy".

Janusz Jastrzębski "Makowe pole".

By mieszkańcom ży

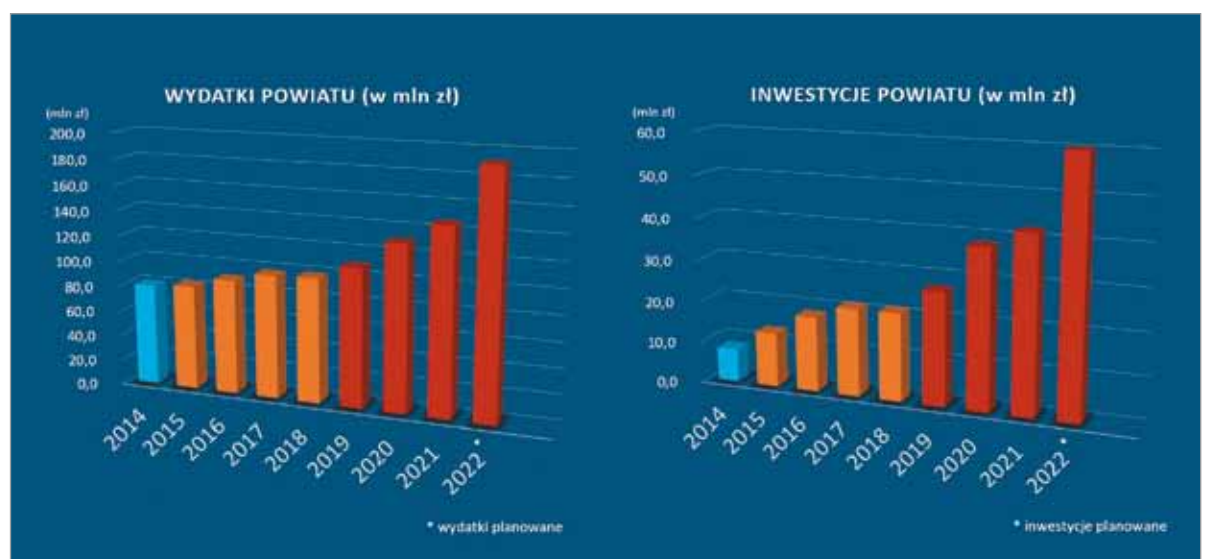
Miliony złotych na inwestycje przeznaczył w ciągu ostatnich czterech lat Powiat Słupski. Pieniądze te zostały przeznaczone na przebudowy dróg, rozwój publicznego transportu autobusowego, remonty zabytków czy modernizację bazy oświatowej. Kolejne miliony wydano na realizację zadań społecznych. Ogółem wydatki budżetu w tym czasie wyniosły ponad pół miliarda złotych.

Od początku obecnej kadencji samorządu systematycznie rosną wydatki z budżetu powiatu. Oznacza to, że co roku samorząd pozyskuje więcej pieniędzy, by później wydawać je na inwestycje ważne z punktu widzenia mieszkańców. W ciągu czterech lat władze powiatu pozyskały już 190 mln zł. Większość tej kwoty to pieniądze pochodzące ze źródeł rządowych. Powiat słupski jest liderem w województwie pod względem efektywności w sięganiu po te fundusze. Drugi w kolejności jest powiat wejherowski, który pozyskał 90 mln zł.

Pieniądze te wydatkowane są na inwestycje oraz na realizację działań o charakterze społecznym, takich jak profilaktyczne programy zdrowotne, czy funkcjonowanie wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego, z której mieszkańcy mogą korzystać bez żadnych opłat oraz na wsparcie seniorów. Szczególnie widoczne są inwestycje drogowe, które nie tylko poprawiają komfort, ale także bezpieczeństwo mieszkańców. Lista wyremontowanych dróg jest coraz dłuższa, nie ma gminy, w której władze powiatu nie

prowadziłyby inwestycje drogowych. Po nowych drogach jeżdżą już m.in. mieszkańcy poruszający się z Łosina do Barcina, z Ustki do Objazdy, ze Smołdzina do Gardny Wielkiej czy z Głębina do Kusowa. Kolejne duże remonty dróg są w planach. Władze powiatu złożyły już wnioski do Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg o dofinansowanie w przyszłym roku kwotą prawie 19 mln zł remontów dróg w Głuszynie, z Darnowa do granicy powiatu oraz połączeń Wodnicy i Dobieszewa z drogami wojewódzkimi.

Nie sposób nie zauważyć też metamorfozy zabytkowego pałacu w Darnicy, który dzięki pracom konserwacyjno-rekonstrukcyjnym, wartym ponad cztery mln zł odzyskał dawny blask. Remontowany jest też zabytkowy budynek starostwa. Oprócz wymiany dachu i remontu elewacji, modernizowane są także wnętrza, dzięki czemu mieszkańcy powiatu będą obsługiwani w lepszych warunkach. Po drogach powiatu jeździ już sześć nowoczesnych autobusów, które w barwach słupskiego Przedsiębiorstwa Komunikacji Samochodowej wożą mieszkańców do pracy, szkoły czy do

lekarza. W najbliższych dniach rozstrzygnięty zostanie przetarg na zakup czterech kolejnych pojazdów. Przedsięwzięcie realizowanych przez władze powiatu, które mają podnieść jakość życia mieszkańców, jest

znacznie więcej. Nie wszystkie wartości są milionami, ale nawet takie zadania, jak przeprowadzona w październiku przez samorząd powiatowy akcja bezpłatnych badań kardiologicznych i spirometrycznych, jest

w stanie przynieść korzyści mieszkańcom w postaci większej dostępności do diagnostyki medycznej, co jest szczególnie istotne dla osób, żyjących w mniejszych miejscowościach.

TRZY PYTANIA

PAWEŁ LISOWSKI
STAROSTA SŁUPSKI

Zdobyte pieniądze gwarantują rozwój powiatu

- Kiedy cztery lata temu został pan starostą zapowiadał pan, że skoncentruje się przede wszystkim na pozyskiwaniu dodatkowych funduszy. Patrząc z perspektywy czasu, nie były to słowa rzucane na wiatr.

- Bez funduszy zewnętrznych powiat nie mógłby się tak szybko rozwijać. Dlatego staramy się nie stracić żadnej okazji na pozyskanie dodatkowego dofinansowania. W ciągu tych czterech lat zdobyliśmy ponad 180 milionów złotych. To efekt wspólnej pracy wszystkich urzędników starostwa i jednostek podległych, którzy przygotowują wnioski aplikacyjne i wszystkie niezbędne dokumenty, a później z powodzeniem realizują przedsięwzięcia, na które otrzymaliśmy dofinansowanie. Ważne, by nie tylko umieć pozyskiwać fundusze, ale też wydatkować je zgodnie z procedurami, bo inaczej moglibyśmy być zmuszeni do ich zwrotu. My tego problemu nie mamy.

- Skuteczne pozyskiwanie funduszy wymaga też umiejętności współpracy z otoczeniem samorządowym i politycznym.

- Oczywiście. Wiele inwestycji i przedsięwzięć realizuje-

my we współpracy z samorządami gminnymi z naszego terenu. To dzięki tej dobrej współpracy, udaje się nam zgromadzić niezbędny wkład własny na realizację inwestycji i szybko przeprowadzić wszystkie niezbędne procedury. By jeszcze efektywniej sięgać po fundusze zewnętrzne, powołaliśmy Związek Powiatowo-Gminny, który umożliwia sięganie nam po dodatkową pulę pieniędzy, która dotąd nie była dla nas dostępna. Tylko dzięki temu, w pierwszym roku działalności związku, pozyskaliśmy dodatkowe prawie dwadzieścia milionów złotych. Staramy się pozyskiwać fundusze ze wszystkich możliwych źródeł. Duże wsparcie w przecieraniu szlaków po fundusze rządowe okazuje nam poseł ziemi słupskiej Piotr Müller.

- Jakie priorytety stawia Pan przed sobą i swoim zespołem w kwestii pozyskiwania funduszy?

- Priorytety wynikają bezpośrednio z potrzeb i zadań powiatu. Jako, że jesteśmy czwartym pod względem wielkości powiatem w Polsce, mamy do utrzymania wyjątkowo dużą sieć dróg powiatowych, których stan

nie jest jeszcze taki, jak wszyscy by sobie tego życzyli. Bardzo dużo w tym zakresie robimy, nasze drogi momentami wyglądają jak jeden wielki plac budowy. Na ich modernizację w ciągu tych czterech lat pozyskaliśmy ponad 132 miliony złotych. Systematycznie rozwijamy powiatową komunikację autobusową, by ograniczyć zjawisko wykluczenia komunikacyjnego. Inwestujemy w szkoły, remontujemy zabytki oraz realizujemy zadania o charakterze społecznym, których głównym celem jest poprawa jakości życia mieszkańców. Przykładem takich zadań mogą być realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie projekty „Srebrna sieć II” czy „Rodzina w centrum II”. Pierwszy ma pomóc w aktywizacji seniorów, drugi wspiera rodziny, w których pojawiają się problemy. Tak więc spektrum działań, na jakie pozyskujemy pieniądze, jest bardzo szerokie. Tak jak mówiłem, staramy się szukać funduszy gdzie tylko się da, bo pozwala nam to przyspieszyć rozwój naszego powiatu. Inwestujemy nie tylko w infrastrukturę, ale też w rozwój kapitału społecznego i dalej będziemy szli tą drogą.

- Dziękuję za rozmowę.

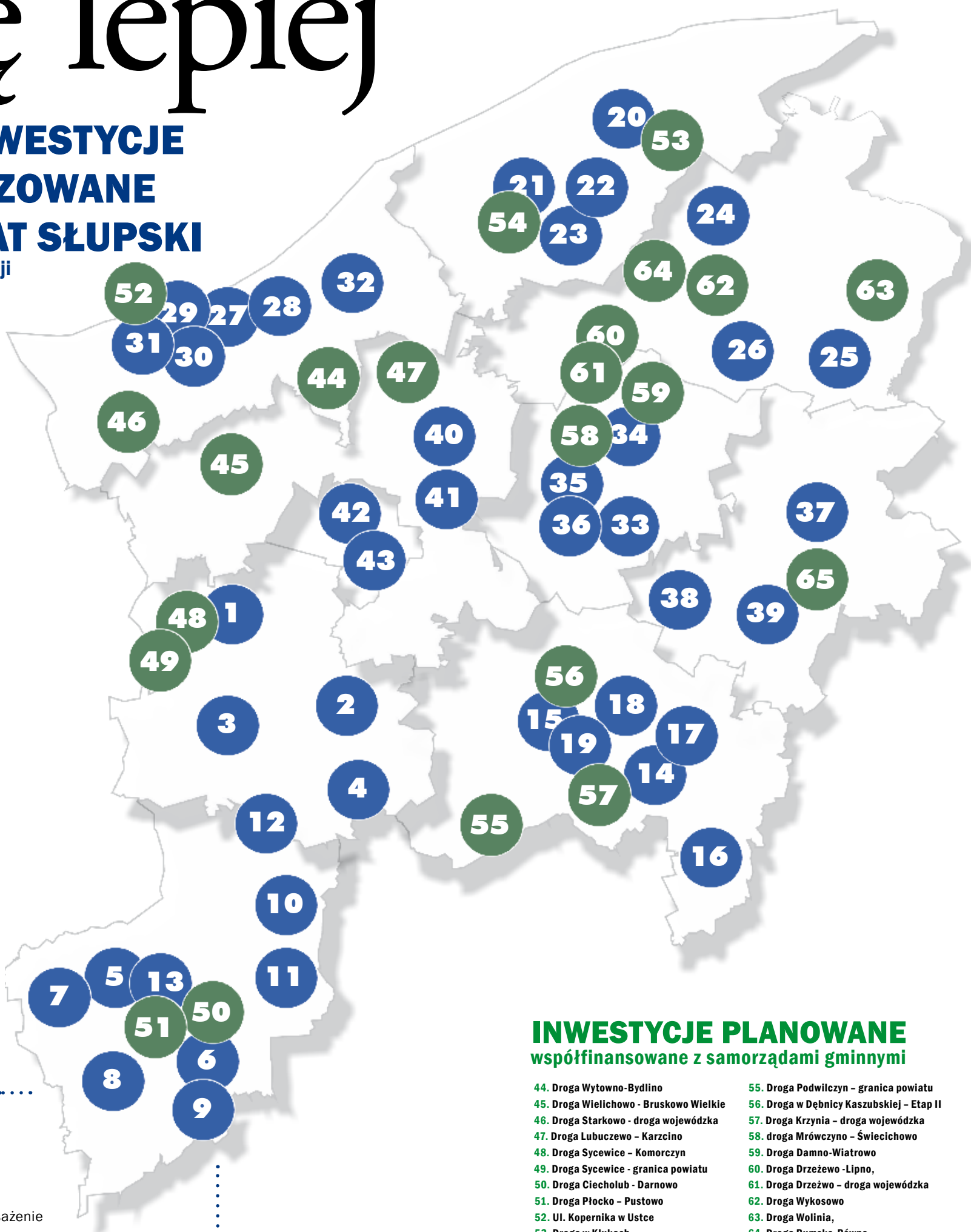

Ło się lepiej

WYBRANE INWESTYCJE WSPÓLREALIZOWANE PRZEZ POWIAT SŁUPSKI

ukończone i w trakcie realizacji

1. Droga w kierunku Zębowa od DK nr 6
2. Most z Lubuniu
3. Przejście dla pieszych w Runowie Sławieńskim
4. Droga Kruszyna - Żelki
5. Droga z Osowa w kierunku granicy powiatu
6. Droga Ciecholub skrzyżowania z drogą wojewódzką
7. Droga z Podgór w drogi wojewódzkiej
8. Droga we Mzdówku
9. Droga Węgorzyno-Darnowo
10. Droga z Bronowa w kierunku Jabłońca
11. Droga z Jabłońca do granic powiatu
12. Droga Łosino-Barcino
13. Przejście dla pieszych w Osowie
14. Droga z Motarzyno w kierunku Kotowa
15. Ulica Skarszewska i Kościelna w Dębnicy Kaszubskiej
16. Droga w Niepogledziu
17. Droga w Motarzynie
18. Droga z Dobieszewa do drogi powiatowej
19. Przejście dla pieszych w Dębnicy Kaszubskiej
20. Droga Kluki - Smołdziński Las
21. Droga Smołdzino-Gardna Wielka
22. Droga w Żelazo do mostu w kierunku Wierzhocina
23. Droga w Sieciach
24. Droga Izbica -Zgierz
25. Droga w Gorzynie
26. Droga w Szczypkowicach
27. Droga na granicy Ustki i gminy Ustka
28. Przejście dla pieszych w Przewłocze
29. Modernizacja hali Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Ustce
30. Utworzenie placu zabaw i rekreacji przy Centrum Administracyjnym Domów dla Dzieci w Ustce
31. Remont Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Ustce
32. Droga Ustka - Objazda
33. Droga w Starej Dąbrowie
34. Droga i most w Damnie
35. Remont elewacji pałacu w Damnicy
36. Przejście dla pieszych w Damnicy
37. Droga Grąbkowo - Runowo
38. Droga w Wieliszewie
39. Przejście dla pieszych w Łupawie
40. Droga Jezierzycze - Grąsino
41. Przejście dla pieszych w Redzikowie
42. Termomodernizacja budynku pomocniczego Starostwa Powiatowego
43. Modernizacja budynku Starostwa Powiatowego

INWESTYCJE PLANOWANE współfinansowane z samorządami gminnymi

44. Droga Wytowno-Bydlino	55. Droga Podwilczyn - granica powiatu
45. Droga Wielichowo - Bruskowo Wielkie	56. Droga w Dębicy Kaszubskiej - Etap II
46. Droga Starkowo - droga wojewódzka	57. Droga Krzynia - droga wojewódzka
47. Droga Lubuczewo - Karzcino	58. Droga Mrówczyń - Świecichowo
48. Droga Sycewice - Komorzyn	59. Droga Damno-Wiatrowo
49. Droga Sycewice - granica powiatu	60. Droga Drzeżewo - Lipno,
50. Droga Ciecholub - Darnowo	61. Droga Drzeżewo - droga wojewódzka
51. Droga Płocko - Pustowo	62. Droga Wykosowo
52. Ul. Kopernika w Ustce	63. Droga Wolinia,
53. Droga w Klukach	64. Droga Rumsko-Równo
54. ul. Partyzantów w Gardnie Wielkiej	65. Droga Dąbrówno-Wargowo

POZYSKANE FUNDUSZE

- 9,67 mln zł - zadania społeczne
- 32,69 mln zł - transport publiczny
- 15,94 mln zł - infrastruktura i wyposażenie
- 132,09 mln zł - inwestycje drogowe

Nowy budynek poprawi jakość obsługi

Mieszkańcy gminy Kobylnica są już obsługiwani w nowym budynku Urzędu Gminy. Jest on zlokalizowany tuż za dotychczasowym obiektem.

Fot. UG KOBYLNICA

W przecięciu wstęgi wzięli udział wójt Leszek Kuliński, Piotr Müller, poseł na Sejm i Sekretarz Stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Paweł Lisowski, starosta słupski, Leon Kiziułowicz przewodniczący Rady Gminy Kobylnica oraz Alicja Tredler, kierownik Referatu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej.

Po ponad roku intensywnych prac zakończono budowę drugiego budynku Urzędu Gminy. Dla mieszkańców oznacza to przede wszystkim spore ułatwienia przy załatwianiu spraw administracyjnych. Obiekt jest dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Poruszanie się po piętrach ułatwi widna, a dla osób niewidomych i niedowidzących zamonto-

wano specjalne tabliczki w języku Braille'a. Za Urzędem Gminy został zlokalizowany parking na 50 miejsc postojowych. Do nowego obiektu przeniesione zostały biuro podawcze, kasa, obsługa organizacji pozarządowych, mieszkańcy będą mogli załatwić tam wszelkie sprawy związane z podatkami i opłatami, ewidencją ludności i dowodami osobi-

stymi, działalnością gospodarczą, zarządzaniem drogami, gospodarką komunalną oraz mieszkaniową. W nowym budynku będzie znajdować się również Biuro Rady Gminy i sala konferencyjna. Koszt inwestycji to około 4,6 mln złotych, dofinansowanie z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych wynosi 1,6 mln zł.

Jeszcze bardziej zielona Ustka

Zieleń zamiast betonu – pojawi się w sąsiedztwie Szkoły Podstawowej nr 2. Wszystko za sprawą inwestycji „Magiczne ogrody”, która będzie realizowana w ramach programu Zielona Ustka. Sponsorem przedsięwzięcia jest PGE Baltica, spółka z Grupy PGE odpowiedzialna za budowę morskich farm wiatrowych na Bałtyku. Z nowej, zielonej przestrzeni będą mogli korzystać zarówno uczniowie, pracownicy szkoły jak i mieszkańcy.

Zielona Ustka to program zazieleniania przestrzeni publicznych w mieście poprzez m.in. tworzenie nowych lub odnawianie już istniejących rabat, łąk kwietnych, nasadzeń przyulicznych i parków. Ma on charakter

budżetu obywatelskiego – to mieszkańcy zgłaszają projekty do realizacji. Pomysł „Magicznych ogrodów” został zgłoszony przez Beatę Przybylską-Dys, nauczycielkę biologii ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Ustce oraz wybrany do realizacji przez zespół ekspertów.

Otoczenie szkoły zmieni się całkowicie – w miejscu pełnym betonu pojawi się zieleń. Powstaną trzy różne ogrody. Na jednym z nich działać będzie ptasia stołówka i hotel dla owadów na łące kwietnej. W ekologicznym ogródku uczniowie pod opieką nauczyciela będą uprawiać rośliny. Z kolei w ogrodzie zmysłów nasadzone zostaną rośliny w odpowiednich strefach oddziałujących

na wzrok, dotyk, węch i słuch. Do każdej z części ogrodu będzie możliwy dostęp z kilku stron, tak by mogli się nią cieszyć wszyscy, szukający kontaktu z przyrodą.

Na inwestycję „Magiczne ogrody” składać się będą także nowa nawierzchnia mineralna, ławki, liczne nasadzenia zieleni, inspeky ogrodowe, dzwonki wietrzne, tablice edukacyjne, tablica kredowa, drewniane pergole, skrzynie z podporami pod pnącza, drewniane paliki, kompostowniki, białe bobce, skrzynia na narzędzia, kosze do segregacji odpadów, czy urządzenie do zgniatania butelek i puszek. Przedsięwzięcie będzie kosztowało ponad 256 tys. zł.

Fot. UG POTĘGOWO

Lepsza trasa do Rzechcina

Zakończyła się modernizacja gruntowej drogi Rzechcino-Nieckowo. Trasa została utwardzona i na całej długości poszerzona do pięciu metrów. Zbudowano ją z płyt betonowych, rozdzielonych pasem wypełnionym zagęszczonym kruszywem łamanym. Z kruszywa zbudowa-

wano też pobocze o szerokości ponad metra oraz zjazdy na przyległe tereny. Nowa droga ma 486 m długości, a jej budowa kosztowała 440 tys. zł. Na realizację tej inwestycji władze gminy pozyskały od marszałka województwa dofinansowanie w wysokości ponad 122 tys. zł.

Nowe drogi w gminie Kępice

Prawie pięć milionów złotych wydadzą władze Kępic na modernizację dróg w Kępicach i Korzybiu. Umowy z wykonawcami już podpisano. W Kępicach zaplanowano budowę ul. 11 listopada wraz z odcinkami ul. Kopernika. Nową nawierzchnię zyska też droga dojazdowa do targowiska. W ramach inwestycji ułożona zostanie nowa nawierzchnia jezdni oraz chodniki z kostki betonowej, zbudowane zostaną zjazdy na posesje oraz kanalizacja desz-

czowa i sieć oświetleniowa wraz z latarniami. Obok targowiska powstaną także miejsca parkingowe. Z kolei w Korzybiu zmodernizowana zostanie ulica Kolejowa, która zyska nową betonową nawierzchnię. Wykonane zostaną także zjazdy z drogi, chodniki oraz sieć oświetleniowa z latarniami drogowymi. Inwestycja sfinansowana zostanie głównie z funduszy, jakie gmina pozyskała z Rządowego Funduszu Polski Ład. To aż 95 procent wartości przedsięwzięcia.

Gabinet z myślą o dzieciach

Nowoczesny gabinet integracji sensorycznej otwarto w Szkole Podstawowej w Sycewicach im. Noblistów Polskich. Pracownia przeznaczona jest dla uczniów, wymagających zajęć terapeutycznych w zakresie uczenia dzieci odpowiedniego reagowania na bodźce zewnętrzne i wrażenia zmysłowe. Gabinet urządzono dzięki grantowi pozyskanemu od Polskich Sieci Elektroenergetycznych oraz dofinansowaniu przedsięwzięcia z budżetu gminy. Podobny gabinet, stworzony w ramach tego samego programu, już od roku funkcjonuje w oddziale Szkoły Podstawowej w Kobylnicy im. Kornela Makuszyńskiego

przy ul. Jolanty Szczypińskiej. Program „WzMOcnił swoje otoczenie” to ogólnopolski program grantowy realizowany przez Polskie Sieci Elektroenergetyczne, skierowany do samorządów i ich jednostek – np. przedszkoli, szkół, bibliotek, czy ośrodków pomocy społecznej, oraz do organizacji pozarządowych, które chcą wprowadzać ważne i długotrwałe zmiany w swoim otoczeniu w jednym z ośmiu następujących obszarów: aktywność fizyczna, bezpieczeństwo, edukacja, ochrona zwierząt, rozwój wspólnej przestrzeni publicznej, środowisko naturalne, zdrowie i inne inicjatywy mieszczące się w celach programu.

Fot. UG KOBYLNICA

Sala integracji sensorycznej w Sycewicach jest drugim takim miejscem w gminie Kobylnica.

Ten magiczny czas

Przygotowanie dwunastu potraw wigilijnych, oczekiwanie na pierwszą gwiazdkę, łamanie się opłatkiem, czy pozostawienie wolnego miejsca – to tylko niektóre z tradycji, które nieodłącznie towarzyszą nam podczas świąt Bożego Narodzenia. Dla chrześcijan to jedne z najważniejszych świąt w roku.

W polskiej tradycji święta Bożego Narodzenia rozpoczyna Wigilia. Punktem kulminacyjnym tego dnia jest wieczerza wigilijna. Zasiadamy do niej po pojawieniu się pierwszej gwiazdki na niebie, symbolizującej gwiazdę betlejemską, prowadzącą Mędrców ze wschodu do miejsca narodzin Chrystusa w Betlejem. Tradycyjny post w tym dniu nie jest wspólny dla wszystkich chrześcijan. Obowiązuje on do kolacji wszystkich wyznawców prawosławia. Obowiązek postu zniesiono w Kościele Katolickim w 1983 roku w Nowym Kodeksie Prawa Kanonicznego, w Polsce episkopat podtrzymał post wigilijny specjalnym dokumentem aż do 2003 roku, od tego czasu post w Wigilię jest tylko zalecany.

Podczas kolacji wigilijnej wszyscy jej uczestnicy łamią się opłatkiem, zwyczaj ten najbardziej rozpowszechniony jest właśnie w Polsce. Wywodzi się on z początków chrześcijaństwa i nawiązuje do ewangelicznego dzielenia się chlebem przez Jezusa i jego uczniów. Początkowo nie miało to nic wspólnego z Bożym Narodzeniem, a było symbolem komunii duchowej wspólnoty. Obecnie łamanie się opłatkiem symbolizuje pojednanie, wybaczenie win, a także poświęcenie dla innych.

Przedchrześcijańskie zwyczaje

Zgodnie z tradycją na wigilijnym stole, pod obrusem powinno znaleźć się sianko. Tradycja ta to relikw związany z pogańskimi obchodami przesilenia zimowego. Siano rozścielano wówczas na podłodze, aby zapewnić sobie dobrobyt na przyszłość, a duchom wskazać drogę do stołu. W czasach chrześcijańskich zaczęto traktować je jako pamiątkę narodzin Chrystusa w stajence. Z czasem w Wigilię snopy siana rozstawiano po kątach pomieszczenia, w których odbywała się

wieczera. Siano stało się więc symbolem ubóstwa, w jakim na świat przyszedł Zbawiciel. W wielu regionach Polski praktykowano także wycinanie żdźbła sianka spod obrusa. Najdłuższe i proste żdźbło w różyszcze-

ście na kolejny rok, natomiast połamane i krótkie – kłopoty.

Przedchrześcijański ród wód ma także zwyczaj pozostawiania jednego pustego nakrycia na stole dla niespodziewanego gościa. Według dawnych wierzeń dodatkowe nakrycie przypominało o duszach zmarłych, którzy w czasie przesilenia zimowego schodzili na ziemię. Jeszcze w XIX wieku wierzono, że podczas Wigilii ujrzeć można bliską osobę, która zmarła w kończącym się roku. Obecnie puste nakrycie oznacza, że w tym dniu nikt nie powinien być sam. Wiąże się z chęcią niesienia pomocy innym.

Zwyczajem głęboko zakorzenionym w polskiej tradycji jest także koledowanie. Początkowo u Słowian było ono związane z Nowym Rokiem. Była to pieśń pochwalna i powitalna, przekazywała życzenia szczęścia i pomyślności. Z czasem wraz z rozwojem chrześcijaństwa przyjęła formę pieśni okresu Bożego Narodzenia. Pierwsza polska koleda „Zdrów bądź królu anielski” pochodzi z roku 1424. Z XV wieku pocho-

dzi także popularna „Anioł pasterzom mówił”.

Tradycja przede wszystkim

W wielu polskich domach kolacja wigilijna jest postna, choć Kościół zniósł ten wymóg. Potrawy wigilijne są zróżnicowane regionalnie, zgodnie z tradycją powinny być jednak przygotowywane z darów pola, lasów, sadu i wody. Do ich przygotowania należy także użyć produkty trudno policzalne jak na przykład mąka czy mak, gdyż ma to zapewnić dostatek. Wigilia powinna składać się z dwunastu potraw, czyli tylu ilu było apostołów. Panuje przekonanie, że należy spróbować każdej z nich. Na polskich stołach najczęściej królują: barszcz z uszkami, zupa grzybowa, pierogi z kapustą i grzybami, karp, kutia, czy kapusta z grochem. W Wielkopolsce i na Śląsku podaje się zupę rybną, we wschodniej Polsce barszcz albo grzybówką. Na Śląsku popularna jest także siemienucha, czyli zupa z siemienia lnianego.

Nieodłącznym elementem świąt jest także choinka. Jednak zanim się ona pojawiła, dekoracją świąteczną był podłaznik, czyli wierzchołek lub gałąź drzewka iglastego i pajak, ozdoba ze słomy lub papieru. Wieszano je najczęściej nad stołem wigilijny. Najpopularniejszymi drzewkami bożonarodzeniowymi są świerk lub jodła. Początkowo choinki ozdabiała tylko domy magnackie, szlacheckie czy mieszczańskie. Z czasem trafiły także do domów na wsi. Choinka jest sym-

bolem odrodzenia, nadziei i źródłem życia. Ozdabiano ją łańcuchami, orzechami, jabłkami, ozdobami ze słomy czy ciasteczkami. Każda z ozdób ma swoje znaczenie. Orzechy i jabłka mają gwarantować zdrowie i urodę, ciasteczka zapewnić dostatek, ozdoby ze słomy zadbać o obfitość i płodność, a łańcuch o nieustanne powodzenie. Gwiazda na szczycie natomiast to symbol gwiazdy betlejemskiej. Świeczki natomiast były odpowiednikiem światła Chrystusa. Obecnie na drzewkach wieszają się lampki.

Od niedawna w Polsce jednym z symboli Bożego Narodzenia stała się jemiola. W starożytnym Rzymie uważano ją za roślinę świętą. Symbolizuje ona odrodzenie i pojednanie.

Zwyczaj przyozdabiania domu jemiolą najbardziej rozpowszechniony jest na Wyspach Brytyjskich. W nocy z 24 na 25 grudnia odbywa się pasterka, czyli uroczysta msza, której celem jest upamiętnienie oczekiwania i modlitwy pasterzy zmierzających do Betlejem. Jest symbolem powitania Jezusa przez wiernych i otwiera obchody Bożego Narodzenia.

Pierwszy dzień świąt Bożego Narodzenia zawsze uważany był za święto przede wszystkim rodzinne. Tradycyjnie spędzano go w domu z najbliższymi przy suto zastawionych stołach i przy koledowaniu. Nie wolno było w tym dniu sprzątać, ani gotować. Wszystkie potrawy należało przygotować wcześniej. Odwiedziny planowane były na drugi dzień świąt. W tym dniu rozpoczynało się też chodzenie po koledzie. Kolednicy przynosili dobre wroźby i życzenia pomyślności, w zamian gospodarze musieli odwdziżyć się pokarmem, a czasem skromną zapłatą.

ZWYCZAJE REGIONALNE

Kaszubska Gwiôzdk – świąteczny zwyczaj na Kaszubach. W Wigilię grupy koledników, zazwyczaj kawalerowie w wieku od 15 do 30 lat, odwiedzają domy. Koledowanie trwa od popołudnia do pasterki.

Zwyczaj dunajowania w Łukowej i okolicach – wpisany został na Krajową Listę Niematerialnego Dziedzictwa UNESCO. Jest to koledowanie we wsiach dawnej parafii Łukowa, czyli Łukowej, Rakówce i Zamchu w drugi dzień Świąt Bożego Narodzenia. Chłopczy oraz nieznanymi mężczyźni chodzą po domach i śpiewają koledy głównie dziewczętom, które jeszcze nie wyszły za mąż. Kolednicy w zamian za śpiew otrzymują tzw. zapłatejkę.

Szczodre dni i szczodroki – szczodrymi dniami nazywano okres od Bożego Narodzenia do Trzech Króli. Natomiast szczodroki wypiekano na Kielecczyźnie. Były to małe drożdżowe rogaliki, którymi dzielono się z sąsiadami przy okazji składając sobie życzenia. Wręczano je również dzieciom i kolednikom odwiedzającym domostwo.

Wypiek bysków i nowych latek Kurpiów Puszczy Zielonej – czyli pieczywa obrzędowego związanego z Bożym Narodzeniem. Lepieniem i wypiekiem bysków – pojedynczych postaci zwierząt – zajmują się często całe rodziny. Z kolei nowe latki to pieczywo w postaci pastuszka otoczonego figurkami zwierząt domowych, umieszczonymi na kręgu z ciasta. Wypieka się je również jako podarunki z regionu.

Wojsko to sposób na życie

Rozmowa z ppłk. Przemysławem Majewskim,
szefem Wojskowego Centrum Rekrutacji w Słupsku

- Wojsko staje się coraz chętniej wybieranym sposobem na życie. Drogą, którą wybierają zarówno mężczyźni, jak i kobiety. Skąd to rosnące zainteresowanie służbą wojskową?

- Wojsko już od dawna jest atrakcyjnym pracodawcą, śmiało może konkurować zarówno z innymi rodzajami służb mundurowych, jak i pracą w sektorze publicznym czy prywatnym. Gwarantuje atrakcyjne wynagrodzenie, bogaty pakiet świadczeń socjalnych i możliwość rozwoju osobistego. Zainteresowanie służbą w Siłach Zbrojnych rośnie w ostatnim czasie także w związku z wprowadzeniem ochotniczych form służby wojskowej. W związku z sytuacją na arenie międzynarodowej coraz więcej osób zainteresowanych jest przeskoleniem wojskowym. Każda osoba, która chce odbyć przeszkolenie lub ćwiczenia wojskowe znajdzie coś dla siebie.

- Form, w jakich można związać się z armią jest obecnie bardzo dużo...

- To prawda. Obecnie służba wojskowa dzieli się na służbę czynną i służbę w rezerwie. Czynna służba wojskowa polega na pełnieniu: zasadniczej służby wojskowej, która może mieć charakter dobrowolny lub obowiązkowy, a także terytorialnej służby wojskowej, służby w aktywnej rezerwie w dniach tej służby, zawodowej służby wojskowej. Oddzielną kategorią jest służba w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny.

- Czy służba wojskowa jest dla każdego, jakie trzeba mieć predyspozycje, by zostać zawodowym żołnierzem?

- Do służby wojskowej może być powołana osoba, która spełni kilka warunków. Przede wszystkim musi posiadać obywatelstwo polskie i nie-

poszłakowaną opinię. Musi też być pełnoletnia oraz zdolna pod względem fizycznym i psychicznym do pełnienia służby wojskowej. Nie może być karana za przestępstwo umyślne, nie może być przeznaczona do służby zastępczej oraz nie może być wyłączona od obowiązku pełnienia czynnej służby w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny. Nie może też posiadać przydziału organizacyjno-mobilizacyjnego do służby w jednostce zmilitaryzowanej. Trzeba mieć także odpowiednie wykształcenie, co najmniej podstawowe w przypadku pełnienia służby w korpusie szeregowych, minimum średnie w korpusie podoficerów oraz minimum wyższe w korpusie oficerskim.

- W maju rozpoczęła się rekrutacja do nowego rodzaju służby: dobrowolnej zasadniczej służby wojskowej. Dlaczego warto skorzystać z tej nowej formy związania się z armią?

- Dobrowolna zasadnicza służba wojskowa, jak sama nazwa wskazuje, jest pełniona dobrowolnie, a jej pełny okres szkolenia trwa do dwunastu miesięcy. Szkolenie podzielone jest na dwa etapy. Szkolenie podstawowe trwa do 28 dni i zakończone jest przysięgą wojskową oraz wydaniem książeczki wojskowej. Natomiast szkolenie specjalistyczne

WOJSKO JEST ATRAKCYJNYM PRACODAWCĄ. GWARANTUJE ATRAKCYJNE WYNAGRODZENIE, BOGATY PAKIET ŚWIADCZEŃ SOCJALNYCH I MOŻLIWOŚĆ ROZWOJU OSOBISTEGO.

osoba, która zrezygnuje ze służby nie ponosi żadnych konsekwencji finansowych czy prawnych. Żołnierz, pełniący dobrowolną zasadniczą służbę wojskową, oprócz żywienia i zakwaterowania otrzymuje wynagrodzenie za okres szkolenia w wysokości najniższej pensji żołnierza zawodowego, która obecnie wynosi 4560 złotych za cały miesiąc, przeliczone do 26. roku życia nie odprawiają podatku.

Warto też pamiętać, że za każde 30 dni pełnienia służby żołnierz otrzymuje prawo do dwóch dni urlopu wypoczynkowego. W trakcie pełnienia tej służby lub po jej ukończeniu żołnierz taki może wystąpić z wnioskiem o zostanie żołnierzem zawodowym, może wstąpić do wojsk obrony terytorialnej lub aktywnej rezerwy. Nabór do dobrowolnej zasadniczej służby wojskowej odbywał się w tym roku na terenie całego kraju, praktycznie w każdym województwie w wyznaczonych jednostkach wojskowych. Tak samo będzie to wyglądało w przyszłym roku. W roku

2022 odbyło się sześć takich naborów, a w 2023 pierwszy turnus rusza już 16 stycznia. Terminy pozostałych można znaleźć na stronie internetowej Wojskowego Centrum Rekrutacji.

- Dla osób, które na stałe w pełnym wymiarze chcą związać się z armią adresowana jest zawodowa służba wojskowa. Jak zostać żołnierzem zawodowym, co zrobić, by trafić do korpusu szeregowych czy podoficerów?

- Najszybszą drogą jest dobrowolna zasadnicza służba wojskowa. W tym wypadku już po odbyciu 28-dniowego szkolenia podstawowego, żołnierz taki może zostać zawodowym w korpusie szeregowych. Do zawodowej służby wojskowej może zostać także powołany żołnierz pełniący przez minimum dwa lata terytorialną służbę wojskową. Zawodowym szeregowym może zostać także żołnierz rezerwy, który wcześniej odbył służbę przygotowawczą czy zasadniczą służbę wojskową i w chwili wstąpienia do wojska spełnia określone warunki psychofizyczne. Służbę w Wojsku Polskim można pełnić do sześćdziesiątego roku życia, a w przypadku uzasadnionych potrzeb Sił Zbrojnych za zgodą Ministra Obrony Narodowej nawet do ukończenia sześćdziesięciu pięciu lat. Osoby zainteresowane rozpoczęciem służby w korpusie podoficerów i oficerów, mogą starać się o przyjęcie

do szkół podoficerskich i oficerskich, po ukończeniu których rozpoczynają zawodową służbę wojskową w nadanych stopniach.

- Najbardziej elastyczną formą służby wojskowej są wojska obrony terytorialnej. Na czym polega ta służba i jak dużego zaangażowania czasowego wymaga?

- Ta forma służby skierowana jest do osób, które na stałe nie chcą wiązać się z mundurem, a chcą pogodzić swoje życie prywatne i zawodowe ze służbą wojskową. Służbę tę żołnierz pełni rotacyjnie w jednostce wojskowej albo w innym miejscu, co najmniej przez dwa wskazane przez dowódcę dni w miesiącu. Odbyna się to w czasie wolnym od pracy. W pozostałe dni żołnierz znajduje się w gotowości do stawienia się w jednostce. Służbę rotacyjną żołnierz Obrony Terytorialnej można pełnić rotacyjnie również w inne dni, stosownie do potrzeb Sił Zbrojnych. Może się to odbywać na wniosek żołnierza lub po uzgodnieniu z nim. W trakcie tej służby żołnierz otrzymuje miesięczny dodatek za gotowość, który obecnie wynosi 456 zł oraz za każdy dzień ćwiczeń, którego wysokość jest uzależniona od stopnia wojskowego. Dla szeregowego jest to 129,96 zł. Co ważne kwoty te nie są opodatkowane.

- Dziękuję za rozmowę.

GDZIE ZGŁOSIĆ SIĘ DO WOJSKA

Osoby zainteresowane wstąpieniem w szeregi Wojska Polskiego, mogą się zgłaszać osobiście do Wojskowego Centrum Rekrutacji w Słupsku przy ul. Bohaterów Westerplatte 8 lub telefonicznie na numer 261 458 822. Mogą również zgłaszać się do dowolnie wybranego przez siebie Wojskowego Centrum Rekrutacji, a także za pośrednictwem portalu rekrutacyjnego Wojska Polskiego „Zostań żołnierzem RP”.

DOBROWOLNA ZSW W 2023 R. TERMINY

Wojskowe
Centrum
Rekrutacji

16.01 - 11.02

20.02 - 18.03

08.05 - 03.06

12.06 - 08.07

17.07 - 12.08

28.08 - 23.09

02.10 - 28.10

13.11 - 09.12

www.zostanzolnierzem.pl

fot. kpr. Piotr Szafarski

Pośredniak pomoże wrócić na rynek pracy

Staż zawodowy, szkolenie, które pomoże zdobyć nowe kwalifikacje, pieniądze na założenie własnego biznesu – to tylko niektóre z form pomocy, jakie osobom które straciły pracę i chcą szybko wrócić na rynek pracy, oferuje Powiatowy Urząd Pracy.

Utrata pracy jest jednym z najbardziej stresogennych wydarzeń w życiu człowieka. Jedni dość szybko znajdują nowe miejsce zatrudnienia, innym zajmuje to więcej czasu i sprawia więcej problemów. Rolą Powiatowego Urzędu Pracy są nie tylko działania osłonowe, w postaci wypłaty zasiłku dla bezrobotnych, ale także pomoc w znalezieniu pracy, przekwalifikowanie bezrobotnego, czy pomoc mu w zdobyciu doświadczenia zawodowego.

Żeby jednak skorzystać z tych form wsparcia, należy zarejestrować się w pośredniku. Można zrobić to na dwa sposoby. Pierwszy to rejestracja osobista. W słupskim urzędzie pracy rejestracja odbywa się w holu na parterze budynku przy ul. Leszczyńskiego 8, w godzinach od 7.30 do 13.30, a w czwartki do godziny 11.30. Drugi sposób rejestracji to rejestracja online, która polega na wypełnieniu wniosku oraz dołączeniu skanów wszystkich wymaganych dokumentów. Wniosek musi być podpisany

podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu lub podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP. – Osoba, która już się zarejestruje będzie mogła korzystać ze wszystkich form ak-

oraz świadectwami pracy może starać się o pieniądze na rozpoczęcie działalności gospodarczej. W Powiatowym Urzędzie Pracy w Słupsku wnioski w tej sprawie przyjmowane są przez cały rok. Jednorazowo można otrzymać trzydzieści tysięcy złotych.

Osoby, które chcą zdobyć nowe doświadczenie zawodowe mogą skorzystać ze stażu, który jest formą pomocy zarówno dla bezrobotnego, jak i dla pracodawcy. Zalet stażu jest kilka: po pierwsze nie kosztuje przedsiębiorcy, w firmie pojawiają się dodatkowe ręce do pracy

i po trzecie staż pomaga osobie bezrobotnej, albo wejść albo wrócić na rynek pracy, nabyć nowe umiejętności, zdobyć doświadczenie zawodowe. Stypendium dla stażysty wynosi 1565 zł.

Kolejną formą pomocy zarówno dla pracownika, jak i pracodawcy jest refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego. Dzięki otrzymanym

ROLĄ POŚREDNIKA JEST NIE TYLKO WYPŁATA-ZASIŁKU, ALE TAKŻE POMOC W ZNALEZIENIU PRACY, PRZEKVALIFIKOWANIE BEZROBOTNEGO, CZY POMOC MU W ZDOBYCIU DOŚWIADCZENIA ZAWODOWEGO.

tywizacji dostępnych w urzędzie – mówi Marcin Horbowy, rzecznik prasowy Powiatowego Urzędu Pracy w Słupsku. – W przyszłym roku będą to te same formy, z jakich można było korzystać dotychczas.

Bezrobotny, który ma pomysł na własny biznes i co najważniejsze, posiada kwalifikacje lub umiejętności do jego prowadzenia, potwierdzone świadectwami ukończenia szkoły, kursu

pieniądom pracodawca może zatrudnić tylko osobę zarejestrowaną w urzędzie pracy, urząd pomagając mu w utworzeniu stanowiska zmniejsza bezrobocie. Osoby bezrobotne, które mają problem ze znalezieniem pracy w wyuczonym przez siebie zawodzie lub nie posiadają kwalifikacji i doświadczenia zawodowego, dzięki wsparciu pośredniaka mogą zdobyć nowe umiejętności korzystając ze szkoleń. Szkolenie ma na celu przygotowanie osoby bezrobotnej do pracy w zawodach, w których są największe

szansę na znalezienie pracy. Słupski urząd finansuje szkolenia indywidualne, wybrane przez osobę wnioskującą, po konsultacji z doradcą zawodowym.

Jeszcze inną formą wsparcia bezrobotnych jest bon na zasiedlenie. Osoby, które nie ukończyły 30. roku mogą otrzymać bezzwrotne wsparcie finansowe, które pozwoli im na pokrycie kosztów zamieszkania w przypadku podjęcia pracy lub rozpoczęcia działalności gospodarczej poza miejscem dotychczasowego zamieszkania.

SPECJALISTA RADZI

AGNIESZKA WOJEWODA-ŁUKOWCZYK
PEDAGOG Z PORADNI PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ

Interwencja uzależnień behawioralnych

że częste korzystanie z urządzeń cyfrowych, np. smartfona, może prowadzić do zaburzenia równowagi neurochemicznej mózgu oraz stanu niemożności odroczenia nagrody (np. jak w alkoholu, narkotykach). Osoby uzależnione mają zbyt niski poziom dopaminy w układzie nerwowym bądź też receptory dopaminowe (czyli odbierające sygnał o odczuwaniu przyjemności) są niewydolne lub jest ich mniej. Poza tym stałe doświadczenie nagradzające (nałogowe zachowanie) powoduje przyzwyczajanie się organizmu do podwyższonego poziomu neuroprzekazników odpowiedzialnych za przyjemność (oprócz dopaminy jest to także m.in. kwas glutaminowy), co powoduje powstanie tolerancji sprawiającej, że konieczne jest ciągle nasilanie zachowania w celu doświadczenia początkowej przyjemności.

Jednym z podstawowych celów w terapii z nastolat-

kiem jest zmiana sposobu korzystania z internetu, smartfona, nauka kontroli i racjonalnego planowania danej aktywności. Może się to odbywać poprzez:

- zmianę sposobu korzystania przez nastolatka z komputera (nie wymagamy od niego internetowej abstinencji); zwiększenie samokontroli i samoświadomości nastolatka; możemy zaproponować prowadzenie codziennego dzienniczka zajęć (będzie odnotowywał codziennie swoje wszystkie aktywności w sieci);
- sporządzenie z nastolatkiem tabeli korzyści i szkód płynących z grania/korzystania z sieci;
- pomoc nastolatkowi w stworzeniu hierarchii ważności i kierowanie się nią (pomocne jest to przy planowaniu dnia pod kątem różnych obowiązków, odpoczynku, itp.);

- przygotowywanie szczegółowego planu dnia, uwzględniającego określenie ram czasowych (wprowadzenie jasnych reguł korzystania z tego obszaru co do czasu, okoliczności i pory dnia) korzystania z komputera, czy z internetu, a także innych codziennych aktywności z wypoczynkiem włącznie (Regulaminy);

- zrobienie stopniowo coraz dłuższych przerw w korzystaniu z internetu (komputera, telefonu); bardzo pomocna jest zmiana rytmu korzystania przez nastolatka z sieci, tj. więcej krótszych, a mniej dłuższych sesji;

- istotna jest pomoc nastolatkowi w rozpoznawaniu sygnałów ostrzegawczych w celu poradzenia sobie z nawrotem problemów (niepokój, myśli o graniu, o tym, co mogą robić w sieci, zaniebdywanie obowiązków, itp.);

- wypracowanie z nastolatkiem konstruktywnych sposobów radzenia sobie ze stresem i wyrażaniem uczuć, wprowadzenie technik relaksacyjnych oraz zachęcenie go do większej aktywności fizycznej.

Dodatkowe materiały umieszczone zostały na stronie poradni www.poradnia.slupsk.pl w zakładce „artykuły, porady” – profilaktyka:

- kwestionariusz dla rodziców do wstępnej oceny ryzyka problemowego korzystania przez dziecko z nowych technologii
- broszura pt. „Chcesz wiedzieć więcej o grach? Czyli o tym, jak korzystać z gier wideo, co w nich znajdziemy i jakie to może mieć dla nas znaczenia.
- placówki stacjonarne dla młodzieży, udzielające pomocy w zakresie uzależnień behawioralnych.

Szansa na zmianę mieszkania

Osoby z niepełnosprawnościami ruchowymi mogą otrzymać pieniądze na zmianę mieszkania na pozbawione barier architektonicznych. Wnioski można składać w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku.

Wsparcie jest możliwe dzięki temu, że Powiat Słupski przystąpił do realizacji programu „Dostępne mieszkanie. Samodzielność – Aktywność – Mobilność!”, finansowanego przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Mieszkańcy powiatu, którzy spełniają określone w programie warunki mogą ubiegać się o pieniądze, które pozwolą im na zmianę mieszkania na znajdujące się w lokalizacji, umożliwiającej im samodzielne opuszczenie budynku. Celem programu jest wzrost niezależności osób z niepełnosprawnościami oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej.

Wnioski składać można do 31 grudnia 2024 r. wyłącznie elektronicznie w „Systemie Obsługi Wsparcia” <https://sow.pfron.org.pl>. Więcej informacji na temat programu znaleźć można na stronie [pfron.org.pl](https://sow.pfron.org.pl)

KTO MOŻE DOSTAĆ PIENIĄDZE

Dofinansowanie mogą otrzymać osoby, które spełnią wszystkie z poniższych warunków:

- posiadają orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym lub orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, z tytułu niepełnosprawności narządu ruchu uniemożliwiającej poruszanie się bez użycia wózka;
- złożą oświadczenie, wraz z dokumentacją fotograficzną o barierach architektonicznych w mieszkaniu i/lub w budynku, uniemożliwiających samodzielne wyjście na zewnątrz na poziom 0,
- złożą oświadczenie o dysponowaniu tytułem prawnym do lokalu na mocy prawa własności lub spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu;
- w momencie składania wniosku nie ukończyły 65. roku życia.

PRAWA KONSUMENTA

JAN LEONCZUK
POWIATOWY RZECZNIK KONSUMENTÓW

Zmiany w prawie konsumentckim

Od nowego roku czeka nas kilka zmian, związanych z ochroną praw konsumenta. 1 stycznia 2023 roku wchodzi w życie ustawa, zmieniająca m.in. ustawę o prawach konsumentów i kodeks cywilny. Celem nowych przepisów jest implementacja dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej.

Zgodnie z aktualnym brzmieniem przepisu art. 7a ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumentów, jeżeli przepisy odrębne nie stanowią inaczej, przedsiębiorca jest obowiązany udzielić odpowiedzi na reklamację konsumenta w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania, a brak udzielenia odpowiedzi przez przedsiębiorcę w tym terminie stanowi uznanie reklamacji. Zgodnie z nowym brzmieniem art. 7a ust. 1 od 1 stycznia 2023 r. przedsiębiorcy będą mieli jedynie 14 dni na ustosunkowanie się do reklamacji klienta będącego konsumentem.

Nowe przepisy wprowadzają również rozdział, poświęcony umowom zobowiązującym do przeniesienia własności towaru na konsumenta, wyłączając tym samym stosowanie przepisów kodeksu cywilnego do rękojmi przy sprzedaży w stosunku do konsumentów. Obecnie w kodeksie cywilnym znajdują się regulacje dotyczące rękojmi za wady fizyczne i prawne rzeczy. Treść danego przepisu określa, czy ma on zastosowanie do konsumentów czy do przedsiębiorców. Od nowego roku równolegle funkcjonować będą przepisy dotyczące rękojmi w obu wymienionych ustawach, przy czym konsumentów dotyczyć będą te zawarte w ustawie o prawach konsumentów.

Wobec niestosowania w obrocie konsumentckim przepisów kodeksu cywilnego o rękojmi i braku odrębnego uregulowania tej kwestii w nowych przepisach, termin przedawnienia roszczenia konsumenta będzie określany na zasadach ogólnych (art. 118 i n. k.c.) tj. od 1 stycznia 2023 r. będzie wynosił sześć lat, a nie tak jak dotychczas dwa lata.

Przyjęta ustawa wprowadza definicję zgodności towaru z umową, która ma zapewnić lepszą ochronę konsumenta w sporze z przedsiębiorcą. Ocena zgodności towaru z umową będzie następowała według kryteriów obiektywnych tj. opis, rodzaj, ilość, jakość, kompletność i funkcjonalność, a w odniesieniu do towarów z elementami cyfrowymi – również kompatybilność, interoperacyjność i dostępność aktualizacji, oraz według kryteriów subiektywnych – przydatność do szczególnego celu, do którego jest potrzebny konsumentowi, o którym konsument powiadomił przedsiębiorcę najpóźniej w chwili zawarcia umowy i który przedsiębiorca zaakceptował. Przyjęcie takiego rozwiązania stanowi odejście od instytucji wady fizycznej i prawnej na rzecz zgodności towaru lub jej braku z umową.

Kolejną ważną zmianą jest wprowadzenie do ustawy o prawach konsumenta art. 43 ust. 1, który niejako zastępuje art. 556(2) kodeksu cywilnego i w stosunku do przepisów dotychczasowych wydłuża okres, w którym ciężar dowodu zgodności towaru z umową zostaje przeniesiony na przedsiębiorcę z roku do dwóch lat od chwili dostarczenia towaru.

Od 1 stycznia 2023 r. będzie obowiązywała również hierarchia ochrony konsumenta. Zgodnie z wprowadzonymi zapisami konsument w pierwszej kolejności będzie miał prawo domagać się przywrócenia zgodności towaru z umową przez jego naprawę lub wymianę. Dopiero w dalszej kolejności, o ile naprawa czy też wymiana okażą się nieoptymalne konsument będzie mógł skorzystać z kolejnych uprawnień, czyli będzie mógł żądać obniżenia ceny lub odstąpić od umowy. Przedsiębiorca zobowiązany będzie zaś do zwrotu konsumentowi kwot należnych na skutek skorzystania z prawa odstąpienia od umowy lub obniżenia ceny niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni od dnia otrzymania oświadczenia od konsumenta.

ZGŁOŚ SIĘ PO POMOC

ul. Szarych Szeregów 14, pokój 132 (I piętro)

poniedziałek od 7:30 do 16:00,
wtorek, środa i czwartek od 7:30 do 15:30
piątek od 7:30 do 15:00

tel. 59 841 87 00; 782 209 207
e-mail: rzecznikkonsumenta@powiat.slupsk.pl

Pomoc dotyczącą spraw konsumentckich można uzyskać, zwracając się pisemnie, za pomocą poczty elektronicznej, telefonicznie lub przyjąć na osobistą konsultację.

KOMUNIKAT

POWIATOWY INSPEKTOR NADZORU BUDOWLANEGO W POWIECIE SŁUPSKIM

76-200 Słupsk, ul. Szarych Szeregów 14, tel. (59) 84 18 549, 84 18 551
zwraca się do

WŁAŚCICIELI, ZARZĄDCÓW obiektów budowlanych, położonych na terenie Powiatu Słupskiego o przestrzeganie obowiązków wynikających z ustawy Prawo Budowlane z 1994 roku i podjęcie następujących działań w okresie zimowym 2022/2023:

- w obiektach podwyższonego ryzyka ze względu na możliwość przebywania znacznej ilości osób, o dużych rozpiętościach przekryć dachowych oraz o powierzchni dachu przekraczającej 1.000 m kw do przeprowadzenia kontroli stanu technicznego konstrukcji przekryć, drożności i stanu technicznego dróg ewakuacyjnych,
- obowiązku systematycznego usuwania nadmiaru śniegu i lodu z dachów obiektów, w celu zapobiegnięcia potencjalnemu niebezpieczeństwu,
- w budynkach użytkowanych i nie remontowanych od wielu lat do przeprowadzenia kontroli, instalacji systemów wentylacji grawitacyjnej, odprowadzenia produktów spalania oraz instalacji gazowej i elektrycznej, w celu zapobiegania niewłaściwemu użytkowaniu instalacji i urządzeń ogrzewczych które może doprowadzić do wypadków zaccadzenia tlenkiem węgla.

Podstawa prawna: art. 61 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tekst jednolity: Dziennik Ustaw z 2021 roku, poz. 2351 ze zm.)

Wesołych Świąt

Wszystkim mieszkańcom i mieszkankom powiatu słupskiego życzymy, aby ten szczególny świąteczny czas upłynął w rodzinnej, pełnej miłości atmosferze.

Żegnając minione miesiące, spójrzmy pełni nadziei w przyszłość. Niech 2023 rok przyniesie nam spokój, stabilizację i wiele okazji do realizacji zamierzeń zawodowych i osobistych.

Jan Olech
Przewodniczący Rady
Powiatu Słupskiego
z radnymi

Paweł Lisowski
Starosta Słupski
z Zarządem Powiatu
Słupskiego